

Vejledning og inspiration til

Ordforråd i Plejen

Spillet indeholder 9 forskellige kategorier, som kan bruges på mange forskellige måder. Her kan du finde inspiration til, hvordan du bruger de enkelte kategorier.

- 01 Ordforråd/tekst
- 02 Ordforråd/billeder
- 03 Kropsdele/tekst
- 04 Kropsdele/billeder
- 05 Steder på kroppen
- 06 Ordforrådsspil
- 07 Situationer/billeder
- 08 Indsæt verbum
- 09 Indsæt verbum og substantiv

Øvelserne er relateret til plejen, men de forudsætter ingen faglig viden fra underviserens eller sprog-mentorens side. Man skal kun forholde sig til, om sætningerne er til at forstå og udtalt korrekt.

Kategori 01 + 02. Ordforråd (billeder + tekst)

Formålet er at øve relevant ordforråd, som bruges til dagligdags gøremål i plejen.

Kategori 01 og 02 kan bruges sammen. Det er samme ordforråd.

Kategori 01 er tekst og kategori 02 er billeder.

Øvelse 1: "Kombiner tekst og billeder"

Det kan man gøre på små hold, hvor man sidder og hjælper hinanden med at matche kortene. Det kan også være som vendespil eller man kan gøre det på tid og spille på hold mod hinanden: "Hvem matcher hurtigst kortene".

Øvelse 2: "Gættekonkurrence på hold"

En deltager trækker et kort og beskriver det med egne ord. De andre på holdet forsøger at gætte ordet. Det ord, som skal gættes, må ikke indgå i forklaringen. Det giver 1 point pr. gættet ord.

Øvelse 3: "Tegn og gæt"

En deltager trækker et kort og tegner det. De andre på holdet forsøger at gætte ordet. Det giver 1 point at gætte et ord.

Øvelse 4: "Hedder det en eller et?"

Her skal de to ekstra EN og ET-kort bruges. Deltagerne står på en række og skiftes til at trække et kort og lægge det under den rigtige artikel. Derefter går man om bag i rækken. Legen fortsætter til alle kortene (både tekst- og billedkortene) ligger under den korrekte artikel.

Øvelse 5: "Træn udtale"

Brug kortene til at træne korrekt udtale af ordene. Deltagerne står i en cirkel. Kortene fordeles mellem deltagerne, som på skift læser et kort op. Er det udtalt korrekt, sendes kortet videre mod

højre. Er det forkert, beholder man kortet.

Øvelsen kan laves både med ordkortene og med billedkortene.

Øvelse 6: "Kæder"

A trækker et kort og siger ordet og giver det videre til B, som lægger det under den rigtige artikel. C siger ordet i ubestemt flertal.

Øvelse 7: "Bed om tingen"

Tekstkortene og billedkortene ligger i hver ende af lokalet (eller i hver sit lokale). A trækker et tekstkort og siger til B: "Vil du hente en badebænk?" B svarer: "Ja, den henter jeg" og går hen og finder det rigtige billedkort i den anden ende af lokalet.

Formålet er både at træne ordforråd, lytning og automatisering af sætninger, som ofte bliver brugt.

Rettenøgle:

EN: Sæbe / Creme / Engangshandske / Vaskeklud / Badebænk / Negleklipper / Rollator / Galge / Kørestol / Sengehest / Bevægelsessensor / Bakke / Føntørrer / Børste / Kam / Støttestrømpe / Hjemmesko / Dyne / Hovedpude / Fjernbetjening / Kolbe / Bukseble / Ble / Håndvask / Bækkenkoger

ET: Håndklæde / Støttegelænder / Nødkald / Rullebord / Glidestykke / Liftstykke / Sejl / Engangsforklæde / Lagen / Sengebord / Bækken

Kategori 03 + 04. Kropsdele (billeder + tekst)

Formålet er at træne ordforråd om kroppen i den korrekte form.

Kategori 03 og 04 kan bruges sammen. Det er samme ordforråd.

Kategori 03 er tekst og kategori 04 er billeder.

Øvelse 8: "Hvad passer sammen"

Legen går ud på at kombinere tekst og billeder. Det kan man gøre på små hold, hvor man sidder og hjælper hinanden med at matche kortene. Det kan også være som vendespil eller man kan gøre det på tid og spille på hold mod hinanden: "Hvem matcher hurtigst kortene".

Øvelse 9: "Hvor skal kortet ligge?"

Her skal de ekstra EN, ET og FLERTAL-kort bruges. Deltagerne står i en række og skiftes til at trække et kort og lægge det under den rigtige artikel. Derefter går man om bag i rækken. Legen fortsætter til alle kortene (både tekst- og billedkortene) ligger under den korrekte artikel.

Øvelse 10: "Av min arm"

A spørger: Hvor har du ondt? B trækker et kort og siger "Jeg har ondt i armen". Man kan også udvide dialogen med: "Hvor længe har du haft ondt?" eller "Hvor præcis sidder smerterne?"

Øvelse 11: "Løft benet"

Deltagerne står i en halvcirkel. Underviseren/mentoren eller en af deltagerne trækker et kort (fx "næse") og siger: "Hold dig på næsen". Holder man sig et forkert sted, er man ude. Legen kan varieres med flertal og højre og venstre.

Rettenøgle:

ET: Hoved / Ansigt / Øre / Ben / Knæ / Håndled / Hår

EN: Næse / Mund / Hals / Nakke / Ryg / Hofte / Mave / Navle / Hånd

FLERTAL: Øjne / Hår / Skuldre / Fødder / Tæer / Negle / Arme / Fingre

Kategori 05. Steder på kroppen

Formålet er at træne, hvad de forskellige steder på kroppen hedder, samt at bruge den korrekte form af substantivet og den rigtige præposition.

Øvelse 12: "Den korrekte præposition"

Fordel kortene på bordet og snak om hvilken præposition, der passer til stederne på kroppen.

Øvelse 13: "Jeg vasker dig"

A trækker et kort og siger til patienten: "Jeg vasker dig under armen".

Øvelse 14: "Jeg vasker dig flere steder"

A trækker tre kort og siger til patienten: "Først vasker jeg dig under armen, så vasker jeg dig på brystet og til sidst vasker jeg dig under fødderne."

Øvelse 15: "Hvor klør det?"

A spørger B: "Hvor klør det?" B trækker et kort og siger: "Det klør under armen".

Kategori 06. Ordforrådsspil

Formålet her er at repetere alt det ordforråd, man får brug for i plejen, på en sjov og underholdende måde.

Øvelse 16: "Nævn 3 ting"

A trækker et kort og nævner 3 ting fra kategorien.

Øvelse 17: "Nævn tre ting på hold"

En deltager fra hold A trækker et kort og læser kategorien op. Hold B nævner 3 ting fra kategorien på under 15 sekunder. Kan varieres med at holdet nævner så mange ting fra kategorien som muligt på et minut. Det kan dog være lidt svært at holde styr på, hvilke ord, der er nævnt.

Øvelse 18: "Hvem får flest ord"

Underviseren/mentoren læser et kort op. Hvert hold skriver så mange ord fra kategorien som muligt på 2 minutter. Det hold med flest korrekte svar vinder.

Øvelse 19: "Stå op/sæt dig ned"

Alle står op. Underviseren/mentoren trækker et kort og læser det op og legen går i gang. Deltagerne siger på skift et ord fra kategorien. Hvis man ikke kan finde på et ord, sætter man sig ned. Den sidste, der står op, har vundet.

Øvelse 20: "Kan vi tænke ens?"

Underviseren/mentoren trækker et kort og læser ordet. Alle skriver skjult to ord til kategorien og lægger kuglepennen, når de er færdige. Når alle er færdige, læser man på skift de ord op, man har skrevet. Hvis man har skrevet det/de samme ord, som en af de andre, får man 1 point.

Kategori 07. Situationer

Formålet her er at træne/automatisere talesprog i en masse dagligdags situationer i plejen. Der er eksempler nederst.

Øvelse 21: "Indledende sætning"

A trækker et kort og siger en passende indledende sætning til situationen på billedet.

Øvelse 22: "Indledende sætning på hold"

Holdene trækker et kort på skift og siger en indledende sætning, som passer til billedet. Sætningen skal være korrekt for at give point.

Øvelse 23: "Ping pong"

A trækker et kort og siger en indledende sætning til billedet. B svarer. A reagerer på B's svar. osv.

Øvelse 24: "Samarbejde og brainstorm"

Gruppen får et kort og brainstormer om, hvad man kan sige i situationen. Grupperne kan arbejde med samme kort eller forskellige kort.

Øvelse 25: "Skriv en dialog"

Skriv en dialog, der passer til situationen. Det kan gøres i grupper, to og to eller alene.

Inspiration til, hvad man kan sige i situationen:

	Fryser du? Er du syg? Skal jeg hente en trøje til dig?		Er du svimmel? Nu skal jeg give dig en hånd. Har du brug for at sidde ned?
	Sveder du? Skal jeg åbne vinduet? Du skal huske at drikke rigeligt, fordi det er varmt.		Hvad skal du have at drikke? Så henter jeg det til dig.
	Nu skyller jeg dig med bruseren. Er du klar til det?		Nu skal jeg hjælpe dig op. Prøv at tage fat i mine hænder.
	Nu skal jeg hjælpe dig med at komme op af sengen.		Godmorgen. Har du sovet godt? Skal jeg hjælpe dig med at komme ud af sengen?
	Skal jeg hjælpe dig med at tage strømper på? Hvor er dine hjemmesko?		Nu skal jeg give dig din rollator. Så kan du komme op og gå.
	Er du færdig, så skal jeg tørre dig bagi.		Er du faldet? Jeg henter lige en, så vi kan hjælpe dig op.

	Skal du have hjælp til at blive tørret og få bukserne på?		Har du slået dig?
	Værsgo. Så er der serveret. Har du brug for hjælp til at spise?		Kom du med. så skal jeg hjælpe dig med at få nogle tørre bukser på.
	Skal jeg tænde fjernsynet for dig? Hvad vil du gerne se?		Er det dine børnebørn? Må jeg prøve at se?
	Nu skal jeg hente noget mad til dig. Hvad kunne du tænke dig?		Skal jeg hente dine briller til dig? Hvad læser du?
	Hvad ser du i fjernsynet? Er det spændende?		Nu skal jeg hjælpe dig med at komme i tøjet.
	Skal jeg hjælpe dig med at børste dit hår?		Kan du selv tage høreapparaterne i? Har du brug for hjælp til at få høreapparaterne i?
	Nu skal jeg hjælpe dig med at børste tænder.		Godmorgen. Jeg kommer for at sengebade dig.
	Nu skal jeg tørre op og finde noget nyt mad til dig.		Du ser ked ud af det. Har du ondt nogen steder? Er der noget, du er ked af?

Kategori 08 og 09. Indsæt verbum og substantiv

Formålet her er at træne fagrelaterede verber og substantiver.

Kortene kan med fordel gennemgås sammen, før I begynder at spille med dem - og de manglende ord skrives op.

I kategori 08 indsættes kun et verbum/udsagnsord. I kategori 09 indsættes samme verbum sammen med det substantiv/navneord, som er erstattet af et billede (fra kategori 02).

Rettenøgler findes i spilæsken.

Øvelse 26: "Indsæt det korrekte ord"

Kortene deles ud. Man skiftes til at læse et kort op. Turen går med uret. Er sætningen korrekt, sendes kortet bagud mod uret, er den forkert, beholder man kortet. Det gælder om at komme af med sine kort.

Øvelse 27: "Indsæt det korrekte ord på hold"

Holdene skiftes til at trække et kort og læse kortet op med indsættelse af det rigtige ord. Er sætningen rigtig, beholdes kortet. Er den forkert, lægges kortet nederst i bunken. Det hold med flest kort vinder.